

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, γεια σου.

Περάσανε μέρες, μίνες, χρόνια και είπαμε πολλά για το χτες της παροικίας. Τι θάλεγες να πούμε κάτι και για το σήμερα. Είδαμε πολύ θέατρο τελευταία, παραστάσεις θέλω να πω, μαζεμένες και μπλεγμένες μέσα στο ελληνικό φεστιβάλ, εκεί που περιμέναμε το Θέατρο Τέχνης να παρουσιάσει κάτι, το μόνο συγκρότημα που έχει μείνει στην παροικία πλέον. Πήγες τα είδες, τα πρόλαβες όλα;

Γιατί όλα μαζί στα πλάισια του φεστιβάλ που είχε τόσες εκδηλώσεις; Ενα αυτό αλλά το σημαντικό, από ότι άκουσα, επαίνους πάρε μόνο το έργο του Θεάτρου Τέχνης το οποίο δεν ήταν και έργο θεατρικό. Εκείνο όμως που έχει αξία αγγίξει συναισθήματα, σκέψεις, αντίληψη. Είχε μπνύματα, ποιότητα, ανθρωπιά. Βαλμένο στην κοινωνία, με επικοινωνιακά στοιχεία, μια μορφή της πραγματικότητας. Δεν τα είδα όλα, δεν το κατάφερα και λυπάμαι. Δεν μπορώ όμως να μη συγχαρώ και δημόσια το συγκρότημα του Άκπ Καστελορίου για τη θεάρεστη πράξη τους να πάνε να ψυχαγογήσουν τους πλικιωμένους, στο γηροκομείο. Τό σπουδαιότερο ψυχικό, να δώσουν λίγη χαρά σε αυτούς που δεν θα μπορούσαν να πάνε να τους δουν.

Κι έρχομαι στο θέμα, το πρόβλημα ήρθε να πω. Το φτηνό γέλιο, που επιδιώκουν τα καινούρια συγκρότηματα όταν λένε κωμωδία. Το θέατρο δεν είναι φτηνή κωμωδία. Δεν γδύνεσαι, δεν μουτζουρώνεσαι για να γελάσει το κοινό. Και μέσα από την κωμωδία βγαίνει δίδαγμα. Ο τύπος το θέμα που διακωμωδίται, που χλευάζεται πολλές φορές είναι το άτοπο, το απαράδεκτο, το κακό. Βγαίνει δίδαγμα. Η μαντάμ Σουσού ήταν σχολικό μάθημα, για τις κυρίες που πάνε να φιγουράρουν αρχόντισες. Αυτή είναι η αποστολή του θεάτρου, να προβάλλει τα προβλήματα, είτε κοινωνικά, είτε ατομικά. Είναι σχολείο και ξεκίνησε εκκλησία το θέατρο, ακόμα και στην κωμωδία. Και το δράμα μέσα από την πλοκή του έργου, βγαίνουν αισθήματα και πάθη και σκέψεις και απόψεις, τα ανθρώπινα.

Είναι ενδιαφέρον το πως γεννήθηκε το θέατρο. Όλοι οι λαοί και οι πιο πρωτόγονοι γιορτάζουν τις εποχές του χρόνου και περισσότερο την αναγέννηση της φύσης. Μόνο οι Έλληνες όμως έκαναν τις γιορτές αυτές διάλογο, θέατρο και τέχνη. Την πιο σπουδαία από τις Καλές Τέχνες. Και ξέρετε πως ξεκίνησε το θέατρο; Είχαν το Διόνυσο, θεό της καλοπέρασης που δεν ήταν από το δωδεκάθεο. Τον γόρταζαν οι αγρότες και πανηγύριζαν στις σοδειές, προτιμόντας τον αμπελότρυγο, μια που σταφύλι έχει σχέση με την ευθυμία που φέρνει το κρασί. "Ήταν κάτι σαν πανηγύρι και χόρευαν νέοι και γέροι και είχαν και ειδικά τραγούδια για το Διόνυσο.

Κάποτε ένας ηθοποιός ο Θέσπις, έγραψε ποίημα και το απήγγειλε σαν απάντηση στα τραγούδια. Ετσι δημιουργήθηκε διάλογος. Κι αν σκεφτούμε τα χρόνια που κυλούσαν, δηλαδή δεν έγιναν από τη μια μέρα στην άλλη, θα καταλάβουμε την εξέλιξη με το διάλογο και τους χορούς, ότι πήρε καιρό που ο διάλογος έγινε κουβέντα και μπλέχτηκαν ιστορίες και αντιλογίες. Εκεί είναι η γέννηση του θέατρου, ελευθερία του λόγου, λόγος και αντίλογος, σκέψεις και απόψεις, δυνατότητα να εκφραστούν γνώμες δικαίωμα στον πολίτη να έχει λόγο, γέννηση της Δημοκρατίας. Κι ο Θέσπις έφτιασε μια ομάδα, πήρε κι ένα άρμα (το άρμα του Θέσπιδος) και γύριζε στα χωριά εθέσπισε τον πρώτο θίασο. Κι έχουμε τη λέξη θεσπίω, θεσμός. Στην αρχή σε πλαγιά λόφου με την

βάλε και βασιλόπουλα προβλήματα, απορίες. Και βάλε συμπεράσματα, Κοντά στη φαντασία. Και δέστα με διδάγματα Μεταξωτές κορδέλες. Μα πες το απλά στοχαστικά Για να τ' ακούσουν όλοι. Μην κάνεις απομίμηση Και τις στριφνές την λέξεις Δεν κάνουν Τέχνη όλα αυτά τ' αλλιώτικα, τα ξένα. Πες το απλά, στοχαστικά Να επικοινωνίσεις. Πες το απλά σαν τη γιαγιά Δίπλα στο παραγώνι.

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη, Το ποίημά σου σήμερα είναι όλα τα λεφτά, αλλά και το μάθημα για το Θέατρο με δίδαξε λεπτομέρειες που δεν γνωρίζα. Αυτή είναι η αξία τής σπληνικής και σε διαβεβαιώ πως οι αναγνώστες μας την αναγνωρίζουν και εκτιμούν.

Αλλίθεια τί μιαλό είχαν οι αρχαίοι Έλληνες; Χωρίς πανεπιστήμια για να σπουδάσουν αρχιτεκτονική, ιατρική, φιλοσοφία, τέχνες κλπ., χωρίς δημοτικά και γυμνάσια σχολεία, χωρίς την απαιτούμενη πείρα έκαναν, έγραψαν και δίδαξαν θαύματα. Πέρσι είχα την ευκαιρία να επισκεφθώ με την οικογένειά μου μερικά από αυτά τα θαύματα και όταν ακούω κάποιους να κατακρίνουν την Αθήνα τους ρωτώ σε ποιά πόλη τού κόσμου θα πάτε και από οποιαδήποτε γωνιά της θα βλέπατε τον Παρθενώνα;

Το Θέατρο ασφαλώς είναι από τα πιο σπουδαία ευρήματα των αρχαίων μας και παρόλο που δεν περιφρονώ άλλους σπουδαίους πολιτισμούς, δεν μπορώ να μη νιώσω υπερήφανος για την καταγωγή μου. Οπως υπερήφανος νιώθω για τους συμπατριώτες μου στην Αυστραλία οι οποίοι ασχολούνται με τις Τέχνες και τα Γράμματα, που απαιτούν πολύτιμο χρόνο και θυσίες σε ένα περιβάλλον όχι και τόσο φιλικό. Εύγε τους και μακάρι να μη κουραστούν, να μη δειλιάσουν, να μην εγκαταλείψουν την παράδοση που ήδη έχουν κτίσει με μεράκι και φιλότιμο.

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Πες το απλά, πες το στρωτά Στοχαστικά, Σαν τη γιαγιά στο παραγώνι. Και πάρε και τη λύρα σου Και κάνε το τραγούδι. Και βάλε λάμιες, δράκοντες, Νεράϊδες, βλαχοπούλες,